

Zapis na Wielkopolski Sąd Arbitrażowy

- a) **zapis na sąd arbitrażowy w umowie**
- b) **zapis na sąd po powstaniu sporu, jeżeli umowa nie przewiduje takiego zapisu**
- c) **projekt zapisu na sąd arbitrażowy w statucie**

Wszelkie sprawy i spory mogące być przedmiotem zapisu na sąd arbitrażowy, czy to pomiędzy stronami polskimi, czy zagranicznymi, mogą podlegać zapisowi na Wielkopolski Sąd Arbitrażowy. Zapis może dotyczyć zarówno sporów np. na tle wykonania umów, na podstawie zapisu zawartego w treści umowy, jak i powstałych po lub w trakcie wykonania umowy, na podstawie odrębnego porozumienia.

Należy zwrócić uwagę na to, że wynikiem mediacji może być zapis na sąd arbitrażowy. Strony sporu niekiedy nie potrafią się dogadać i zawrzeć ugodę, ale są bardzo mocno zainteresowane tym, żeby konflikt pomiędzy nimi się zakończył, i to szybko. Dlatego rozwiązanie polegające na poddaniu sprawy rozstrzygnięciu sądu arbitrażowego może być rozwiązaniem problemu.

Koszty postępowania są wypadkową obsługi administracyjnej sądu oraz wynagrodzenia arbitrów, którzy posiadając odpowiednie kwalifikacje dają rękojmię należytego wykonywania obowiązków w powierzonych im sprawach. Wobec faktu, że organy państwowe nie partycypują w kosztach utrzymania sądu, wydatki leżą w gestii stron toczących przed nim spór.

W poniższych projektach znajduje się propozycja wyłączenia z zapisu spraw poniżej pewnej wartości. Oczywiście, jest to klauzula do rozważenia i do zastosowania w zależności od woli stron. Koszty sądowe w naszym sądzie proporcjonalnie są coraz niższe wraz ze wzrostem wartości przedmiotu sporu, ale koszty spraw o niewielkiej wartości są proporcjonalnie wysokie. Ponadto zawierając umowę o wysokiej wartości nie możemy wykluczyć, że spór na jej tle może dotyczyć bardzo wąskiego i wartościowo niskiego przedmiotu, ale o bardzo dużym stopniu skomplikowania – kiedy np. mamy do czynienia w zarzucie nienależytej jakości niezbyt wielkiej partii towarów dostarczonych w ramach umowy o wielkiej wartości. Opłacalne więc może być prowadzenie przed sądem arbitrażowym spraw o dużej wartości, zostawiając te o wartości niższej sądom powszechnym. Z drugiej strony niekiedy rozstrzygnięcie sprawy o bardzo małej wartości ma dla stron wartość ogromną, bowiem dotyczy stworzenia precedensu. Warto więc wiele spraw przemyśleć przed podjęciem decyzji co do rodzaju klauzuli. Nie należy też zapominać o tym, że sąd arbitrażowy jest dyskretny i szybszy, niż sąd powszechny.

Poniżej wzory klauzul zapisowych, do wykorzystania – aczkolwiek należy pamiętać o tym, że każda z nich musi być dostosowana do odpowiedniej umowy, ale że określenie sądu arbitrażowego oraz przedmiotu sporu musi być bardzo dokładne.

Poza tym istnieje od pewnego czasu nowość, czyli możliwość zawierania w statutach i umowach spółek zapisu na sąd arbitrażowy w sprawach dotyczących uchylania i unieważniania uchwał (art. 1163 KCP). Ustawa jednak w tych sprawach wymaga odpowiedniej procedury, stąd konieczność takiego przygotowania zapisu w umowie spółki lub w statucie, żeby była możliwość ścisłego przestrzegania tej procedury.

Zapis na sąd arbitrażowy w umowie:

WERSJA I

Wszelkie spory powstałe na tle wykonywania niniejszej umowy strony poddają pod rozstrzygnięcie Wielkopolskiego Sądu Arbitrażowego w Poznaniu, ul. Święty Marcin 24/402, 61-805 Poznań (powierzchnia biurowa Galerii MM), zgodnie z regulaminem tego sądu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu, przez arbitrów wybranych zgodnie z tym regulaminem.

WERSJA II

Wszelkie spory powstałe na tle wykonywania niniejszej umowy przewyższające kwotę _____ strony poddają pod rozstrzygnięcie Wielkopolskiego Sądu Arbitrażowego w Poznaniu, ul. Święty Marcin 24/402, 61-805 Poznań (powierzchnia biurowa Galerii MM), zgodnie z regulaminem tego sądu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu, przez arbitrów wybranych zgodnie z tym regulaminem.

Zapis na sąd po powstaniu sporu, jeżeli umowa nie przewiduje takiego zapisu:

Wszelkie spory powstałe na tle umowy zawartej w dniu _____ nr _____ pomiędzy _____ strony poddają pod rozstrzygnięcie Wielkopolskiego Sądu Arbitrażowego w Poznaniu, ul. Święty Marcin 24/402, 61-805 Poznań (powierzchnia biurowa Galerii MM), zgodnie z regulaminem tego sądu obowiązującym w dniu wniesienia pozwu, przez arbitrów wybranych zgodnie z tym regulaminem.

Uwaga: jeżeli wolą stron jest, by sprawa była skierowana do konkretnego oddziału według listy oddziałów zamieszczonych na stronie Sądu, należy to zaznaczyć w zapisie. Chociaż Sąd Arbitrażowy jest jeden, strony w ramach Sądu mogą wybrać dowolny oddział.

Projekt zapisu na sąd arbitrażowy w statucie:

1. Wszelkie sprawy dotyczące sporów ze stosunku spółki będą rozstrzygane przez Wielkopolski Sąd Arbitrażowy, zgodnie z regulaminem Sądu obowiązującym w dniu złożenia pozwu.
2. Powyższy zapis w szczególności dotyczy spraw o uchylenie bądź unieważnienie uchwały zgromadzenia wspólników spółki, jak również spraw o stwierdzenie nieistnienia uchwał Rady Nadzorczej, jak również spraw o ochronę dóbr osobistych wnoszonych przez odwołanych członków zarządu lub rady nadzorczej spółki.
3. Członkowie zarządu lub rady nadzorczej podpisują umowę o poddanie wszelkich spraw pomiędzy nimi, a spółką rozstrzygnięciu WSA również po wygaśnięciu ich mandatu.
4. W przypadku wniesienia sprawy o uchylenie bądź stwierdzenie nieważności uchwały zgromadzenia wspólników, spółka na żądanie powoda lub sam powód w terminie jednego miesiąca od dnia złożenia pozwu ogłosi w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, oraz w ogłoszenie następującej treści:

*Zawiadamia się, że w dniu _____ został złożony przez _____
pozew o uchylenie/stwierdzenie nieważności uchwały/uchwał nr _____
zgromadzenia wspólników z dnia _____ do Wielkopolskiego Sądu
Arbitrażowego w Poznaniu, ul. Święty Marcin 24/402, 61-805 Poznań.*

*Wszyscy wspólnicy spółki zgodnie z art.1163 par.2 kpc mogą przystąpić do sprawy po stronie
powoda lub pozwanej spółki w terminie jednego miesiąca od dnia ukazania się niniejszego
ogłoszenia.*

Komentarz:

1. Należy pamiętać, że pozew musi być złożony do WSA fizycznie, czyli powód musi posiadać potwierdzenie złożenia pozwu w WSA najpóźniej w terminie określonym w ksh.
2. Ogłoszenie musi być dokonane w Monitorze Sądowym i Gospodarczym, a jeżeli umowa spółki przewiduje ogłoszenia również na stronie internetowej spółki lub w jakimś czasopiśmie, to również w tym czasopiśmie.
3. W przypadku spółek akcyjnych i komandytowo-akcyjnych jest obowiązek ogłaszania na stronach internetowych tych spółek, zatem należy złożyć zarządowi żądanie zamieszczenia ogłoszenia na stronie.
4. Wspólnikowi zgłaszającemu się do sprawy nie przysługuje prawo do mianowania swojego arbitra.
5. Może on złożyć interwencję uboczną zgodnie z przepisami kpc. Dla skutecznego złożenia interwencji ubocznej konieczne jest, by fizycznie wpłynęła ona do WSA.
6. Treść ogłoszenia oczywiście musi być dostosowana do rodzaju spółki oraz treści statutu czy umowy spółki. Należy więc każdą klauzulę przygotować indywidualnie i z należytą starannością.
7. Takie zapisy mogłyby dotyczyć również spółek jawnych, komandytowych i partnerskich. Te spółki również dają ogłoszenia do Monitora Sądowego i Gospodarczego.
8. Zapisy mogą też dotyczyć spółdzielni i stowarzyszeń, przy odpowiednim zastosowaniu powyżej wskazanych klauzul.